

ΤΕΧΝΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΛΥΚΕΙΟ

ENET

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα για το Γυμνάσιο και το Λύκειο

Οργάνωση Εκπαιδευτικού Προγράμματος
Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης

Κείμενα - Επιμέλεια - Υλοποίηση
Μαρίνα Τσέκου

Σχεδιασμός εντύπου
Θύμιος Πρεσβύτερης, Θεοδωρής Αναγνωστόπουλος (Peak Publishing)

Εκτύπωση
Μπάξας Α.Ε.

Το έντυπο αυτό δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της έκθεσης
Τέχνης Πολιτική
που οργανώθηκε από το Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης
και παρουσιάστηκε από τις 13 Οκτωβρίου 2010
έως τις 30 Ιανουαρίου 2011

© ΕΜΣΤ, 2010

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΕΘΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Κτίριο Ωδείου Αθηνών, Βασ. Γεωργίου Β' 17-19 & Ρηγίλλης
(είσοδος επί της οδού Ρηγίλλης)
Τηλ.: 210 9242111-3, Φαξ: 210 9245200
E-mail: marina.tsekou@emst.gr
www.emst.gr
http://fixit-emst.blogspot.com

Η έκθεση με τίτλο **Τέχνης Πολιτική** του Εθνικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης παρουσιάζει έργα σαράντα ελλήνων και ξένων καλλιτεχνών τα οποία αναφέρονται, άλλα με σαφή και άμεσο τρόπο, άλλα έμμεσα και υπαινικτικά, σε πολιτικά θέματα και γεγονότα.

Πώς εννοούμε, όμως, τον όρο πολιτική; Σύμφωνα με έναν ορισμό της έννοιας, πολιτική είναι η ενεργός συμμετοχή στη διαμόρφωση αποφάσεων και στην αντιμετώπιση θεμάτων που αφορούν κοινωνικές ομάδες ή το κοινωνικό σύνολο, ή αλλιώς «η συντονισμένη δράση ατόμων ή κοινωνικών ομάδων με σκοπό να πετύχουν στόχους που αφορούν το κοινωνικό σύνολο»¹.

Μέσα από τους ποικίλους τρόπους έκφρασης που οι καλλιτέχνες της έκθεσης επιλέγουν να εκφραστούν (σχέδια, ζωγραφική, φωτογραφίες, εγκαταστάσεις, βιντεοεγκαταστάσεις, διαδικτυακά έργα κ.ά), θα γνωρίσουμε τη σχέση της σύγχρονης τέχνης με την πολιτική και τη δυνατότητα των καλλιτεχνών σήμερα να ενεργοποιήσουν, προκαλέσουν, επηρεάσουν ή και να διαμορφώσουν την πολιτική σκέψη και δράση. Παγκοσμιοποίηση, οικολογικό πρόβλημα, καταστάσεις και εμπειρίες καταπίεσης, διακρίσεων και βίαιων πολιτικο-κοινωνικών συγκρούσεων, πολιτικές χρήσεις του δημόσιου χώρου, μετανάστευση, συλλογική μνήμη, εθνικισμός, είναι μερικά από τα ζητήματα που θα συζητήσουμε με αφορμή τα έργα της έκθεσης.

Αφού δούμε την έκθεση και συζητήσουμε τα έργα, θα μπορούσαμε να ανταλλάξουμε απόψεις σχετικά με το ρόλο της τέχνης ως εναλλακτικής πολιτικής δράσης, τη δυναμική του καλλιτεχνικού ακτιβισμού και τη διαδραστική σχέση του καλλιτέχνη με το κοινό και ευρύτερα με την κοινότητα, τοπική και παγκόσμια.

1. Από το βιβλίο *Πολιτική και Δίκαιο* της Β' Γενικού Λυκείου, σελ. 9.

ΒΛΑΣΗΣ ΚΑΝΙΑΡΗΣ (ΑΘΗΝΑ 1928)

Το κουτσό, 1974

Το κουτσό του Βλάση Κανιάρη εντάσσεται σε μια μεγάλη ενότητα έργων του με γενικό τίτλο *Μετανάστες*, που ο καλλιτέχνης δημιούργησε το διάστημα 1971-1976, όταν ο ίδιος διέμενε στο εξωτερικό.

- Περιγράψτε τις φιγούρες της εγκατάστασης.
- Αναφερθείτε στην πολιτική κατάσταση που επικρατούσε στην Ελλάδα το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο καλλιτέχνης δημιούργησε το έργο του.
- Σε ποια χώρα υποδοχής ελλήνων μεταναστών αναφέρεται το έργο, και από πού φαίνεται αυτό;
- Ποια ψυχολογική κατάσταση του μετανάστη εκφράζει το έργο και με ποιον τρόπο;
- Παρουσιάζοντας τις μορφές του ακέφαλης, τι δηλώνει ο καλλιτέχνης σχετικά με το πώς αισθάνεται ένας μετανάστης σε ξένη χώρα και τι σχετικά με τον τρόπο που τον αντιμετωπίζουν οι άλλοι εκεί;

Κάθε φιγούρα συνοδεύεται από μια βαλίτσα με τα απολύτως απαραίτητα. Επίσης οι ανθρώπινες φιγούρες στέκονται γύρω από ένα σχέδιο κουτσού, που είναι σχεδιασμένο με κιμωλία.

- Τι υπονοεί το κουτσό σχετικά με τη μετάβαση και την προσαρμογή του μετανάστη στην ξένη χώρα;
- Πόσο επίκαιρο είναι, κατά τη γνώμη σας, αυτό το έργο σήμερα;
- Η χώρα μας, τις τελευταίες δεκαετίες, αποτελεί χώρα υποδοχής μεταναστών προερχόμενων από πολλά μέρη του πλανήτη. Πιστεύετε ότι έχει αλλάξει κάτι σχετικά με τη θέση και την αντιμετώπιση που τυγχάνουν οι μετανάστες εδώ σήμερα, σε σχέση με αυτό που δηλώνεται μέσα από το έργο του Κανιάρη;

Το κουτσό, 1974
Περιβάλλον